

Literatura i Societat a l'Edat Mitjana

Codi: 103368

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501913 Estudis d'Anglès i Francès	OT	3	0
2501913 Estudis d'Anglès i Francès	OT	4	0
2502533 Estudis Francesos	OT	3	0
2502533 Estudis Francesos	OT	4	0

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Antoni Rossell Mayo

Correu electrònic: Antoni.Rossell@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No s'escau

Objectius

L'assignatura ofereix una introducció a la literatura romànica dels segles XI i XIV, en les diferents llengües romàniques i en la llengua llatina medieval en la que es reflecteix la societat medieval, i una visió de conjunt de la intel·lectualitat, el món aristocràtic, el món burguès, l'església i el poble. Es tractaran temes com el plurilingüisme, la tradició oral i la música. Es realitzaran lectures comentades dels textos medievals dels que el professor en facilitarà la traducció. El temari comprèn la tradició literària i el context cultural de tradició llatina i romànica. L'assignatura aprofundeix en el comentari de textos literaris medievals, amb l'objectiu de familiaritzar l'estudiant amb els diferents estaments socials de la societat medieval. L'estudiant ha de portar a terme comentaris orals i escrits de textos literaris medievals i conèixer la bibliografia bàsica i la que el professor hagi esmentat i comentat a les classes.

Competències

Estudis d'Anglès i Francès

- Establir les pautes de definició dels gèneres literaris medievals a partir de la seva naturalesa oral o escrita.
- Estudi comparat i pluricultural de les diferents literatures romàniques medievals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.

Estudis Francesos

- Analitzar des d'una perspectiva contrastiva i pluricultural les diferents literatures romàniques medievals.
- Demostrar que coneix les primeres literatures europees en llengües romàniques medievals.
- Establir les pautes de definició dels gèneres literaris medievals a partir de la seva naturalesa oral o escrita.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar conceptualment una obra de la matèria en qüestió.
2. Analitzar documents literaris medievals orals i escrits.
3. Analitzar les literatures romàniques en el seu context social, religiós i polític.
4. Argumentar sobre diversos temes i problemes literaris a propòsit d'obres diferents i avaluar els resultats.
5. Descriure els primers monuments lingüístics i literaris medievals.
6. Identificar i analitzar textos originaris de la tradició literària europea.
7. Identificar les idees principals d'un text sobre la matèria i fer-ne un esquema.
8. Interpretar críticament obres literàries tenint en compte les relacions entre els diferents àmbits de la literatura i la relació de la literatura amb les àrees humanes, artístiques i socials.
9. Ser capaç de definir els gèneres literaris medievals.
10. Ser capaç de realitzar una anàlisi comparativa i pluricultural de les diferents literatures romàniques medievals.

Continguts

1. Món llatí i món romànic, el divorci contemporani d'un matrimoni medieval.
Plurilingüisme: Les Serments de Strasbourg. Llatí i francès antic, occità, llengua germànica, el bretó, el galès. Marc cronològic . La matèria antiga o clàssica. La matèria de Bretanya. La matèria de França

2. Món religiós i món pagà: El còmput del temps i la vida quotidiana. El temps litúrgic i el temps literari. L'àmbit monàstic en la creació i difusió de l'obra literària. El món monàstic: monjos, monjes, scriptoria.
3. Història i literatura: Alfons X. Les cròniques. Jean de Froissart. El "sirventès": La croada dels Albigesos i Peire Cardenal.
4. L'Oralitat a la literatura medieval. Cultura escrita i oralitat: trobadors i clergues. Gènere literari i profération. Repercussions literàries de la transmissió oral
5. Espectacle i literatura: Joglars i teatre litúrgic. La música i la performance.
6. La música medieval
7. La "Cortesia" com a ètica aristocràtica: L'amor cortès i el roman courtois. Bernart de Ventadorn i Chrétien de Troyes. La cavalleria
8. Món literari alternatiu: Els intel·lectuals a l'Edat Mitjana. Els Goliards. Les Universitats.
9. Literatura i veu femenina. Les trobairitz. Les cantigas d'amigo. L'autobiografia.
10. Món popular i món aristocràtic: Els Fabliaux.
11. Viatge literari i realitat. Les pelegrinacions. Sant Jaume de Compostela, Sant Denís, i Jerusalem. Les croades.
12. Aristocràcia i mística medieval: Les beguines. Hildegarda de Bingen. Mística i intel·lectualitat: Rutebeuf. Mística i moviments socials: el catarisme.

Metodologia

En termes generals, es dirigirà l'aprenentatge mitjançant el següent conjunt de tècniques i accions:

- Classe magistral amb suport TIC i discussió col·lectiva
- Pràctica d'expressió escrita i oral
- Realització d'exercicis individuals i en grup, tant escrits com orals
- Realització d'activitats autònomes: lectures de fonts primàries i crítiques, redacció i recerca bibliogràfica.
- Sessions pràctiques de correcció i seguiment d'exercicis.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Desenvolupar un tema del programa exposat a classe	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Tipus: Supervisades			
El rei Alfons X: literatura i societat medieval	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Tipus: Autònomes			
Amor i la literatura	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Avaluació

Les competències d'aquesta assignatura seran avaluades a través de proves escrites, treballs individuals i en grup, comentaris de text i presentacions.

-Mòdul de lliurament de treballs: en aquest mòdul s'avaluaran dos o més treballs amb un pes global del 45%.

-Mòdul de presentacions de textos a l'aula, amb un pes global del 25%.

-Mòdul de proves escrites, amb un pes global del 30%.

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor informará els estudiants (Moodle) del procediment i la data de revisió de les qualificacions.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

Es considerarà 'no avaluable' quan l'alumne hagi lliurat menys d'un 30% dels treballs assignats al curs i hagi realitzat menys del 30% de les proves. Per tant, si l'alumne ha fet més d'un 30% de cada part, se l'avaluarà.

Per participar a la recuperació, l'estudiant ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes dels quals equivalgui a un mínim de les 2/3 parts de la qualificació total. Només tindran dret a recuperació els estudiants que tinguin una nota mitjana igual o superior a 3'5. Poden quedar excloses del procés de recuperació les activitats que es consideri que no són recuperables (per exemple, presentacions orals, treballs en grup o activitats relacionades amb la tasca docent diària)

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0. El plagi total i parcial de qualsevol dels exercicis es considerarà automàticament un SUSPENS (0) de l'exercici plagiat. PLAGIAR és copiar de fonts no identificades d'un text, sigui una sola frase o més, que es fa passar per producció pròpia (això inclou copiar frases o fragments d'Internet i afegir-los sense modificacions al text que es presenta com a propi), i és una ofensa greu.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Lliurament de treballs	45%	40	1,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Mòdul de comentari de textos literaris	25%	20	0,8	1, 3, 7, 8, 9, 10
Mòdul de proves escrites	30%	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Mòdul presentacions de textos a l'aula	25%	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Bibliografia

Aurell, Martin, La Vielle et l'Épée. Troubadours et politique en Provence au XIII siècle,

Paris, Aubier, 1989.

Badel, Pierre-Yves, Introduction a la vie littéraire du Moyen Age, Bordas, Paris, 1969

Bezzola, Reto, Les origines et la formation de la littérature courtoise en Occident (500-1200), París, Champion, 1944-1963 (reedició Ginebra: Slatkine, 1984)

Buc, Philippe, L'ambigüité du livre. Prince, pouvoir et peuple dans les commentaires de la Bible, Paris, Beauchesne, 1994.

Bumke, Joachim, Höfische Kultur. Literatur und Gesellschaft im hohen Mittelalter, München, Deutscher Taschenbuch Verlag, 1986

Foucault, Michel, L'Archéologie du Savoir, Paris, Gallimard, 1969

Valida

García de Cortázar, José Ángel, i Sesma Muñoz, José Ángel, Historia de la Edad Media. Una síntesis interpretativa, Madrid, Alianza Universidad, 1997

Hauser, Arnold, Història social de l'art i de la literatura, Barcelona : Edicions 62, 1966

Meneghetti, Maria Luisa, Il pubblico dei trovatori. La ricezione della poesia cortese fino al XIV secolo, Turín, Einaudi, 1992

Pirot, François, Recherches sur les connaissances littéraires des troubadours occitans et catalans des XIIe et XIIIe siècles, Barcelona, Real Academia de Buenas Letras, 1972.

Verger, Jacques, Les gens de savoir en Europe à la fin du Moyen Âge, Paris, PUF, 1997.